

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

L E G E

**pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr.137/2000 privind
prevenirea și sanctiōnarea tuturor formelor de discriminare**

Camera Deputaților adoptă prezentul proiect de lege.

Articol unic.- Se aproba Ordonanța Guvernului nr.137 din 31 august 2000 privind prevenirea și sanctiōnarea tuturor formelor de discriminare, emisă în temeiul art.1 lit.S pct.2 din Legea nr.125/2000 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.431 din 2 septembrie 2000, cu următoarele modificări și completări:

1. Articolul 1 va avea următorul cuprins:

"Art.1.- (1) În România, stat de drept, democratic și social, demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane reprezintă valori supreme și sunt garantate de lege.

(2) Prințipiu egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi:

a) dreptul la un tratament egal în fața instanțelor judecătorești și a oricărui alt organ jurisdicțional;

b) dreptul la securitatea persoanei și la obținerea protecției statului împotriva violențelor sau maltratărilor din partea oricărui individ, grup sau instituție;

c) drepturile politice, și anume drepturile electorale, dreptul de a participa la viața publică și de a avea acces la funcții și demnități publice;

d) drepturile civile, în special:

- (i) dreptul la libera circulație și la alegerea reședinței;
- (ii) dreptul de a părăsi țara și de a se întoarce în țară;
- (iii) dreptul de a obține și de a renunța la cetățenia română;
- (iv) dreptul de a se căsători și de a-și alege partenerul;
- (v) dreptul de proprietate;
- (vi) dreptul la moștenire;
- (vii) dreptul la libertatea de gândire, conștiință și religie;
- (viii) dreptul la libertatea de opinie și de exprimare;
- (ix) dreptul la libertatea de întrunire și de asociere;
- (x) dreptul de petiționare;

e) drepturile economice, sociale și culturale, în special:

(i) dreptul la muncă, la libera alegere a ocupației, la condiții de muncă echitabile și satisfăcătoare, la protecția împotriva șomajului, la un salariu egal pentru muncă egală, la o remunerație echitabilă și satisfăcătoare;

(ii) dreptul de a înființa sindicate și de a se afilia unor sindicate;

- (iii) dreptul la locuință;

(iv) dreptul la sănătate, la îngrijire medicală, la securitate socială și la servicii sociale;

- (v) dreptul la educație și la pregătire profesională;

(vi) dreptul de a lua parte, în condiții de egalitate, la activități culturale și sportive;

f) dreptul de acces la toate locurile și serviciile destinate folosinței publice.

(3) Exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile.

(4) Orice persoană fizică sau juridică are obligația să respecte principiile enunțate la alin.(2)."

2. Alineatul (3) al articolului 2 se abrogă.

3. La articolul 2 alineatul (5), literele a) și b) vor avea următorul cuprins:

"a) instituirea unor măsuri speciale, în vederea protecției persoanelor aflate în minoritate, atunci când acestea nu se bucură de egalitatea sanselor;

b) sancționarea comportamentului discriminatoriu prevăzut în dispozițiile alin.(2)."

4. La articolul 3, literele a) și b) vor avea următorul cuprins:

"a) condițiile de încadrare în muncă, criteriile și condițiile de recrutare, selectare și promovare, accesul la toate formele și nivelurile de orientare, formare și perfecționare profesională;

b) protecția și securitatea socială;"

5. La articolul 3, după litera f) se introduce litera g), cu următorul cuprins:

"g) alte domenii ale vieții sociale."

6. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

"Art.4.- În înțelesul prezentei ordonanțe, categorie defavorizată este acea categorie de persoane care fie se află pe o poziție de inegalitate în raport cu majoritatea cetățenilor din cauza originii sociale ori a unui handicap, fie se confruntă cu un comportament de respingere și marginalizare generat de cauze specifice cum ar fi o boală cronică necontagioasă ori infectarea HIV, statutul de refugiat sau azilant."

7. Articolul 5 va avea următorul cuprins:

"Art.5.- Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea participării la o activitate economică a unei persoane ori a alegerii sau exercitării libere a unei profesii de apartenență sa la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv de convingerile, de sexul, de vîrstă sau de apartenență sa la o categorie defavorizată."

8. La articolul 6, partea introductivă și litera c) vor avea următorul cuprins:

"Art.6.- Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul că aparține unei anumite rase, naționalități, etnii, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vîrstei sau sexului ei, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii:"

"c) acordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul;"

9. Articolul 7 va avea următorul cuprins:

"Art.7.- (1) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzul unei persoane fizice sau juridice de a angaja în muncă o persoană pentru motivul că aceasta aparține unei anumite rase, naționalități, etnii, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, ori din cauza convingerilor, vîrstei sau sexului ei, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

(2) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea ocupării unui post prin anunț sau concurs lansat de angajator ori de reprezentantul acestuia, de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, de vîrstă, de sexul, respectiv de convingerile candidaților, cu excepția situației prevăzute la art.2 alin.(4).

(3) Persoanele fizice și juridice cu atribuții în medierea și repartizarea în muncă vor aplica un tratament egal tuturor celor aflați în căutarea unui loc de muncă, vor asigura tuturor persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă accesul liber și egal la consultarea cererii și ofertei de pe piața muncii, la consultanța cu privire la posibilitățile de ocupare a unui loc de muncă și de obținere a unei calificări și vor refuza sprijinirea cererilor discriminatorii ale angajaților. Angajatorii vor asigura confidențialitatea datelor privitoare la rasa, naționalitatea, etnia, religia, sexul sau altor date cu caracter privat care privesc persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă."

10. Articolul 8 va avea următorul cuprins:

"Art.8.- Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea angajaților de către angajatori, în raport cu prestațiile sociale acordate, din cauza apartenenței angajaților la o anumită rasă, naționalitate, origine etnică, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori pe baza vârstei, sexului sau convingerilor promovate de ei."

11. Articolul 10 va avea următorul cuprins:

"Art.10.- Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidentă legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică, la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei sau sexului persoanelor în cauză prin:

- a) refuzarea acordării serviciilor publice administrative și juridice;
- b) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile de sănătate publică - alegerea medicului de familie, asistență medicală, asigurările de sănătate, serviciile de urgență sau alte servicii de sănătate;
- c) refuzul de a vinde sau de a închiria un teren sau imobil cu destinație de locuință;
- d) refuzul de a acorda un credit bancar sau de a încheia orice alt tip de contract;
- e) refuzarea accesului unei persoane sau a unui grup de persoane la serviciile oferite de teatre, cinematografe, biblioteci, muzee și expoziții;
- f) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine, hoteluri, restaurante, baruri, discoteci sau orice alți prestatori de servicii, indiferent dacă sunt în proprietate privată sau publică;
- g) refuzarea accesului unei persoane sau grup de persoane la serviciile oferite de companiile de transport în comun - prin avion, vapor, tren, metrou, autobuz, troleibuz, tramvai, taxi sau prin alte mijloace;
- h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități."

12. Articolele 11 - 14 se abrogă.

13. La articolul 15, alineatele (1), (3), (4) și (6) vor avea următorul cuprins:

"Art.15.- (1) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzarea accesului unei persoane sau al unui grup de persoane la sistemul de educație de stat sau privat, la orice formă, grad și nivel, din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei sau sexului persoanelor în cauză."

"(3) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, solicitarea unor declarații doveditoare a apartenenței acelei persoane sau aceluui grup la o anumită etnie care să condiționeze accesul unei persoane sau unui grup de persoane la educație în limba maternă. Excepție face situația când în învățământul liceal și universitar candidații concurează pe locuri special acordate pentru o anumită minoritate și se impune dovedirea, printr-un act din partea unei organizații legal constituite a minorității respective, a apartenenței la această minoritate.

(4) Prevederile alin. (1), (2) și (3) nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului unității ori instituției de învățământ de a refuza înscrierea sau admiterea unei persoane ale cărei cunoștințe sau rezultate anterioare nu corespund standardelor sau condițiilor de înscriere cerute pentru accesul în instituția respectivă, atât timp cât refuzul nu este determinat de apartenența persoanei în cauză la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei sau sexului acesteia."

"(6) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, orice îngrădiri pe criterii de apartenență la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată în procesul de înființare și de acreditare a instituțiilor de învățământ înființate în cadrul legislativ în vigoare."

14. La articolul 16, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

"(2) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, orice comportament constând în determinarea părăsirii domiciliului, în deportare sau în îngreunarea condițiilor de viață și de trai cu scopul de a se ajunge la renunțarea la domiciliul tradițional al unei persoane sau al unui grup de persoane aparținând unei anumite rase, naționalități, etnii sau religii, respectiv al unei comunități, fără acordul acestora. Constituie o încălcare a prevederilor prezentei ordonanțe atât obligarea unui grup de persoane aflate în minoritate de a părăsi localitatea, aria sau zonele în care locuiește, cât și obligarea unui grup de persoane aparținând majorității de a se stabili în localități, arii sau zone locuite de o populație aparținând minorităților naționale."

15. Articolul 17 va avea următorul cuprins:

"Art.17.- (1) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, orice comportament care are ca scop mutarea sau alungarea unei persoane sau unui grup de persoane dintr-un cartier sau un imobil din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei sau sexului persoanelor în cauză.

(2) Prevederea de la alineatul precedent nu poate fi interpretată în sensul restrângerii dreptului autorităților de punere în aplicare a planurilor de sistematizare și amenajare a teritoriului, atât timp cât mutarea se face în condițiile legii, iar măsura luată nu este determinată de apartenența persoanei sau a grupului de persoane în cauză la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei sau sexului lor."

16. Articolul 18 va avea următorul cuprins:

"Art.18.- Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, interzicerea accesului unei persoane sau al unui grup de persoane în locurile publice, din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau oricare altă categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei sau sexului persoanelor în cauză."

17. Articolul 19 va avea următorul cuprins:

"Art.19.- Constitue contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității sau crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile sau sexul acestora."

18. La articolul 20, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

"Art.20.- (1) Contravențiile prevăzute la art.5-8, art.10, art.15 alin.(1)-(3) și alin.(6), art.16, art.17 alin.(1), art.18 și 19 se sănționează cu amendă între 1.000.000 lei și 10.000.000 lei, dacă discriminarea vizcază o persoană fizică, respectiv, cu amenda între 2.000.000 lei și 20.000.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane."

19. La articolul 22, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

"(2) Organizațiile prevăzute în alineatul precedent au calitate procesuală activă și în cazul în care discriminarea aduce atingere unei persoane fizice, dacă aceasta din urmă mandatează organizația în acest sens."

Acet proiect de lege a fost adoptat de Camera Deputaților în ședința din 9 octombrie 2001, cu respectarea prevederilor articolului 74 alineatul (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

Viorel Hrebenciuc